

Základná škola Kráľovský Chlmec

Stonožka

Číslo 10

Jún 2013

Ročník 9.

Slnko

Sype zlaté dukáty,
všetky kvietky pozláti.

Na celú zem lúče leje
aj zvieratká rozosmeje.

Stúli sa nám do dlane
a tíško tam ostane.

Bohuslava Vargová

Vymaľuj!

Noc v knižnici

Dňa 17. 5. 2013 o 15:00 hod sme sa so spolužiakmi opäť stretli. Tento raz to nebolo v škole, ale v Regionálnej knižnici v Kráľovskom Chlmci, ktorá sídli v nových priestoroch. Privítala nás teta knihovníčka a oboznámila nás s programom, ktorý bol veľmi pestrý.

Najprv sme mali, pod vedením tety Pirošky, kreatívne dielne, kde sme vyrábali z papiera škatuľky, kvietky a srdiečka.

O 17:00 hod sme sa spoločne vybrali do Mestského múzea, kde bolo pre nás pripravené občerstvenie, a potom nasledovali dve prednášky. Prvú predniesli zamestnanci planetária z Humenného a volala sa - Architektúra vesmíru. Besedovali sme aj o vzniku a zániku hviezd a o hviezdnych galaxiách.

Druhú prednášku predniesol Bertalan Farkaš – maďarský kozmonaut, ktorý bol vo vesmíre. Letel tam kozmickou raketou Sojuz 36 a vrátil sa Sojuzom 35. Porozprával poslucháčom o svojom živote a o tom, ako sa stal kozmonautom. V závere nám premietol film o svojom pobyte v rakete. Dostal som od neho aj autogram.

Medzitým sa zotmel, tak nám mohli hviezdári z Humenného ukázať d'alekohľadom Mesiac a hviezdy.

Celá akcia sa mi veľmi páčila, lebo som sa dozvedel veľa nového o vesmíre a o živote kozmonautov. Teším sa na to, čím nás v knižnici prekvapia na budúci rok.

Redaktor junior TASR Ali Czap, 6. A

foto: Google

KRAJSKÉ KOLO BOTANICKEJ OLYMPIÁDY

Dňa 14. 5. 2013 sa v Botanickej záhrade v Košiciach konalo krajské kolo biologickej olympiády kategórie E – *Poznaj a chráň lesný ekosystém*. Súťaž sa skladala z troch častí – vedomostný test, poznávanie živočíchov a poznávanie živočíchov podľa zvukov a stôp. Pripravovala ma Mgr. K. Juhászová.

Najdlhšie som sa pripravoval na test, lebo ten bol najťažší. Pri poznávaní živočíchov nám nepremietali film, ale museli sme spoznať a pomenovať po slovensky a po latinsky 15 vypchatých živočíchov. Táto časť bola veľmi jednoduchá. Potom sme mali rozoznať zvieratá podľa sadrových odliatkov stôp a 5 živočíchov podľa zvuku. Na výsledky sme čakali dosť dlho, lebo jeden z porotcov chýbal. Ale nakoniec som bol veľmi šťastný, lebo som z 19 súťažiacich získal 4. miesto! Bolo to najlepšie umiestnenie našej ZŠ na Kossuthovej ulici za celý čas, čo sa súťaže zúčastňujeme. K olympiáde patrilo aj zhotovenie zbierky 10 lesných živočíchov a priame pozorovanie troch ďalších živočíchov. Dal som si na tom veľmi záležať a to bolo z celej olympiády najťažšie, lebo mi to zabralo veľa času.

Radosť som mal aj z toho, že som si opäť našiel nových kamarátov a získal nové vedomosti a skúsenosti. Bol to skvelý zážitok a rád sa tej súťaže zúčastním aj na budúci rok.

Redaktor junior TASR Sebastián Gonda

Deň otvorených dverí

Vedenie ZŠ na Kossuthovej ulici sa rozhodlo dňa 22. mája 2013 otvoriť dvere našej školy pre širokú verejnosť. Očakávaní boli nielen dospelí, ale aj žiaci materských škôl, ktorí budú našimi žiakmi od budúceho septembra.

Ponuka aktivít bola naozaj pestrá. Už vo vstupnom vestibule si mohli návštevníci prezrieť vystavené projekty a výtvarné práce žiakov, ktorí pracujú v rôznych záujmových a vzdelávacích krúžkoch. Na chodbách boli nainštalované premietacie plátna, kde boli prezentované žiacke projekty spracované v PowerPointe. Ich funkčnosť zabezpečoval pán informatik Kristián Bók.

Program sa začal dramatickým pásmom zo života dvoch bratov – vierozvestcov Konštantína a Metoda pod názvom – Od Solúna k slovenčine. So žiakmi 6. – 9. ročníka ho nacvičili páni učiteľia : Mgr. J. Siposová, PhD., PhDr. R. Berta a PhDr. T. Dajková pri príležitosti ich 1 150. výročia príchodu zo Solúna na naše územie. Všetci prítomní sa mohli dozvedieť o ich úsilí naučiť Slovanov písmo a rozširovať medzi nimi kresťanstvo. Bolo zaujímavé vypočuť si ukážku z biblie v pôvodnom staroslovienskom jazyku. Po hre nasledoval vedomostný kvíz o reáliách, ktoré sa žiaci dozvedeli z dramatizácie.

Pani riaditeľka, Mgr. Katarína Hurková, predniesla svoju uvítaciu reč. Vyjadrila v nej svoje potešenie nad prítomnosťou rodičov a budúcich prvákov na slávnostnej akademii a predstavila im súčasné úspechy žiakov našej školy. Zároveň načrtla, aké sú plány pracovníkov ZŠ v budúcnosti. Zaželala všetkým príjemný deň a dobrú zábavu.

A potom sa roztrhlo vreco s piesňami, básňami a tancami, ktoré pre rodičov a budúcich spolužiakov pripravili žiaci z prvého stupňa. Aj malí prváci pozdravili vo svojich triedach mamky pri príležitosti Dňa matiek a pani vychovávateľky previedli žiakov MŠ po priestoroch v našej škole. „Exkurzia“ sa im očividne páčila.

Text: Mgr. Mária Hriciková Foto: Kristián Bók

Tutanchamón Múzeion

Žiaci našej ZŠ sa dňa 24. 5. 2013 vybrali do CVČ v Košiciach, kde sa konala prezentácia spôsobu života v starovekom Egypte.

Sprievodca , ktorý bol oblečený ako Egyptan, nás voviedol do miestnosti, ktorá zariadením pripomínala izby v starovekom Egypte. Porozprával nám veľa zaujímavostí o histórii tohto štátu. Najviac to bavilo mňa a spolužiaka Aliho a súťažili sme, kto dá viac otázok. Nakoniec si nás dvoch a ďalších štyroch spolužiakov vybral, aby sme zahrli synov-polobohov a egyptské bohyne. Vošli sme do miestnosti, kde bola skutočná múmia ženy, ktorá zomrela tak, že ju v púšti uštipol škorpión. Tam sme zahrli obrad pochovávania múmie a vyslovovali sme modlitby, ktoré sa vtedy odriekali. Potom nám pani prezlečená za Egyptanku vysvetlila, ako sa majú čítať hieroglyfy – egyptské písmo. V ďalšej hre hrali moji spolužiaci bohov a múmiu. Po obrade nás ponúkli sušeným ovocím, ktoré bolo v Egypte obľúbené – banány a figy. A na záver sme dostali pohľadnicu s obrázkom posmrtnej masky faraóna Tutanchamóna. Akcia sa mi veľmi páčila, lebo sme sa hravo naučili veľa zaujímavostí o živote a histórii Egypta. Bolo to naozaj skvelé!

Redaktor junior TASR Sebastián Gonda, 6. A

DEŇ NARCISOV

Deň narcisov sa v Kráľovskom Chlmcu uskutočnil 12. marca 2013. Tento deň organizuje každý rok Liga proti rakovine.

Veľmi som sa na tento deň tešila, lebo ma aj v tomto roku vybrali ako dobrovoľníčku, ktorá má pomôcť pri predaji narcisov. Je dobré vedieť, že zakúpením žltého narcisu môžeme pomôcť ľuďom, ktorí trpia ochorením na rakovinu. Našej škole sa podarilo vyzbierať približne **500 eur**. Túto činnosť sme vykonávali dobrovoľne a nezištne, nakoľko cítime s ľuďmi, ktorí trpia touto zákernou chorobou. Boli sme na viacerých miestach, v rôznych obchodoch. Nie všetci ľudia boli ochotní, ale veľmi štedré príspevky sme dostali v nemocnici od lekárov a zdravotného personálu. Navštívili sme aj mestský úrad, kde nás prekvapil svojou štedrosťou pán primátor.

Dúfam, že sa naša škola aj na budúci rok zúčastní tejto dobročinnnej akcie a verím, že aj ja pomôžem svojou účasťou.

Patricia Illéšová, 8. B

Škola v prírode

Ráno 6. 5. 2013 som sa spolu s mojimi spolužiakmi vybrala na týždenný pobyt do školy v prírode do Slovenského raja, ktorý zorganizovala pani učiteľka M. Čarnakovičová. Cestou sme sa zastavili v detskom zábavnom parku, kde sme sa hojdali, skákali na trampolíne a liezli na horolezeckú stenu. Ubytovali sme sa v hoteli Plejsy. Zvláštnosťou pre nás bolo to, že dvere sa otvárali kartou. Chvilku nám trvalo, kým sme sa ňou naučili otvoriť ich. Program bol veľmi bohatý. Trošku sme sa učili, chodili sme plávať, na bowling a večer sme mali disko. Najviac sa mi páčila pyžamová párty a retro oblečenie. Cestou domov sme sa stavili v Jasovskej jaskyni a na obed sme cestovali vláčikom. Zažili sme veľa krásnych chvíľ. Cítila som sa veľmi dobre a teším sa na ďalšie výlety.

Fanni Rontová, 5. A

Návšteva Centra nevidiacich v Košiciach

Dvanásť žiakov našej ZŠ sa pod vedením pani učiteľky I. Tóthovej vybralo dňa 24. 5. 2013 na exkurziu do Centra nevidiacich v Košiciach. Najprv sme si pozreli pomôcky na čítanie, ktoré nevidiaci používajú, a potom nám predviedli, ako píšú na stroji. Písmo nevidiacich sa volá – Braillovo. Bolo to veľmi zaujímavé. Zaviedli nás aj do ostatných priestorov, aby sme si mohli pozrieť ako žijú. Po exkurzii sme sa pozreli do nákupných centier a dali sme si pizzu. Urobili sme aj zopár fotiek a vlakom sme cestovali domov.

Nikoletta Majorošová, 6. C

KVÍZ

1. V ktorom francúzskom múzeu je Mona Lisa? 2. Kde nosia muži skladané sukne?

- a) v Louvri
b) na MontMartre
c) vo Versailles
- a) Írsko
b) Škótsko
c) Nórsko

2. Chrám Vasilija Blaženého je :

- a) v Lisabone
b) v Ankare
c) v Moskve

4. Ktorému štátu patrí ostrov Kyklady:

- a) Grécko
b) Španielsko
c) Turecko

5. V ktorom meste sa nachádza hrad Wawel?

- a) Varšava
b) Krakow
c) Gdansk

6. Obraz Posledná večera je :

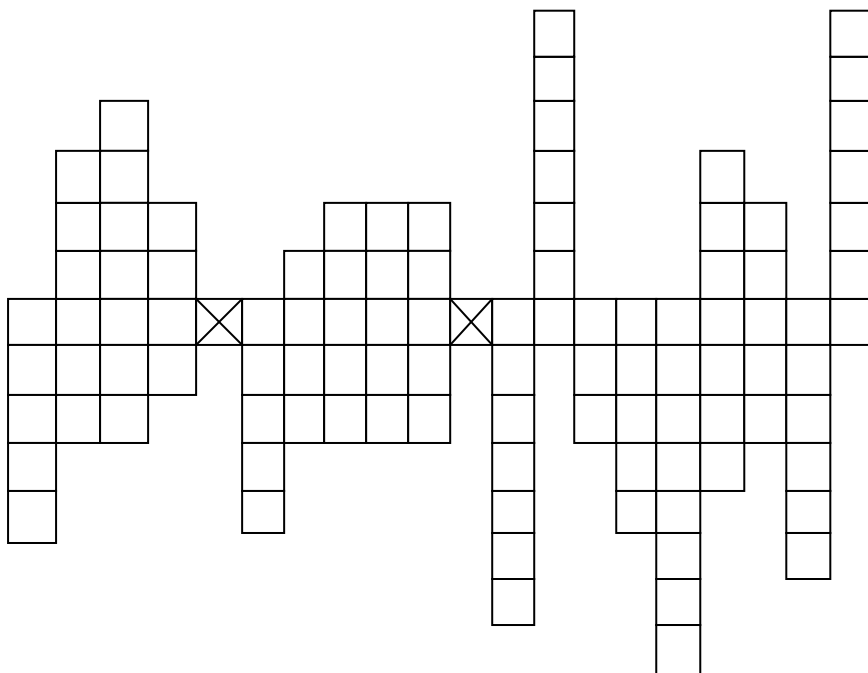
- a) v Benátkach
b) v Neapole
c) v Miláne

Vypracoval: Sebastián Gonda, 6. A

KRÍŽOVKA

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18.

1. Symbol mieru	7. Hmyz s farebnými krídlami	13. Hrad
2. Planéta	8. Zmrazený krém	14. Posledný mesiac v roku
3. Dopravný prostriedok	9. Hlavné mesto Grécka	15. Striháme nimi papier
4. Vládca	10. Zelenina, ktorá štípe	16. Čítame z nej
5. Citrón po anglicky	11. Čistí komíny	17. Posledný deň v týždni
6. Ročné obdobie	12. Súhlas	18. Obuv

Krížovku pripravil Gabriel Godzsák, 6. A

NÁVŠTEVA HISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH POZORUHODNOSTÍ OKOLIA KRAKOWA

V dňoch od 31. 5. až 2.6. 2013 sa konal zájazd do Poľska, ktorý zorganizoval pán učiteľ Berta. Zúčastnili sa ho starší žiaci druhého stupňa ZŠ v Kráľovskom Chlmci. Po ceste autobusom, ktorá trvala sedem hodín, sme dorazili do koncentračného tábora v Osvienčime. Sprievodkyňa, ktorá rozprávala po česky, nám porozprávala o hroznom osude židovských väzňov, ktorých do tábora priviezli. Videli sme tam veci dennej potreby, ktoré slúžili ľuďom, ktorí tam zahynuli – hrebene, okuliare, kufre, topánky, atď. Bol to smutný pohľad. Videli sme ubytovne, plynovú komoru, pece, kde spaľovali ľudí... Zomrelo tam viac ako pol milióna ľudí. V tábore v Birkenau bola strážna veža, mnoho koľajníc, po ktorých privádzali ďalších väzňov a na konci tábora veľký pomník všetkým obetiam. Prehliadka nás dojala a pri odchode nám bolo do plaču.

Odtiaľ sme šli do Krakova, kde sme prespali v hoteli. Na druhý deň sme si pozreli korunovačné klenoty vo Waweli, vyšli sme na vysokú vyhliadkovú vežu, navštívili sme katedrálu a zašli sme aj do jaskyne Dračia diera. Tretí deň sme navštívili Wieliczku. Najprv sme navštívili jarmok so suvenírmi. Bol to pre mňa veľký zážitok, lebo tam predávali ľudové výrobky z dreva, šperky z jantáru, výrobky zo soli, ktorá sa ťaží vo Wieliczke, staré mince... V jednom stánku sme si mohli vyskúšať aj to, ako sa kedysi ťažila soľ. Potom sme navštívili obrovskú soľnú jaskyňu, do ktorej sme schádzali po schodoch do veľkej hĺbky. Tento zážitok sa mi zdal najzaujímavejší, lebo ma zaujímajú nerasty.

Výlet sa mi veľmi páčil, lebo každý deň nás čakali nové zážitky.

Foto: PhDr. R. Berta

Redaktor junior TASR Sebastián Gonda

Recyklačné centrum v Košiciach

Aj keď sa v škole učíme o recyklácii odpadu, predsa sme sa potešili, keď nám oznámili, že dňa 3. 6. 2013 navštívime recyklačné centrum Kokšov – Bakša v Košiciach. Výlet bol odmenou pre žiakov, ktorí sa celý rok zapájali do zberových aktivít a reprezentovali školu na rôznych súťažiach. Už z diaľky sme zazreli vysoké komíny spaľovni. Po príchode nám premietli prezentáciu o recyklácii rôznych foriem odpadu. Pozorne sme sledovali výklad, lebo potom nám dávali otázky a kto vedel odpovedať, dostal tričko. Po premietnutí filmu o nadácii KOSIT – Zmeňme odpad na surovinu, sme odišli priamo na pracoviská, kde sa recykluje odpad. Dozvedeli sme sa, že najťažšie je recyklovať plasty a sklo, ktoré sa prírode rozkladajú 5 000 rokov. Akcia bola zaujímavá a rozhodol som sa, že sa aj naďalej budem snažiť dobre reprezentovať školu a zapájať sa do zberov, aby som sa na konci budúceho školského roka opäť dostal na podobnú exkurziu.

Redaktor junior TASR Sebastián Gonda

Pocta sv. Konštantínovi a Metodovi

22. máj 2013 bol pre žiakov ZŠ v Kráľovskom Chlmcí významný. V tento deň mohli školu navštíviť naši rodičia a pozrieť si, ako prebieha vyučovanie na jednotlivých hodinách. No zároveň si mohli pozrieť program, ktorý sme nacvičili na počesť sv. Konštantína a Metóda. Scenár hry vytvorila pani učiteľka J. Siposová a spolu s pánom učiteľom Bertom, ktorý nás učí dejepis, sme hru nacvičili. Kostýmy nám požičala pani katechétka J. Oroszová z gréckokatolíckeho kostola. Najprv sme hru predviedli žiakom 1.- 4. ročníka, potom svojim spolužiakom z vyšších ročníkov. Zo začiatku sme mali trému, ale potom nám to už išlo lepšie. Žiaci nás sledovali, lebo po predstavení sa konal kvíz o tom, čo si zapamätali z našej hry o živote dvoch bratov.

Redaktor junior Ali Czap, 6. A

Rečnícka súťaž

Rozširovanie slovnej zásoby žiakov je hlavným motívom rečníckej súťaže, ktorú dňa 30. mája. 2013 zorganizovala pre žiakov druhého stupňa Mgr. M. Hriciková. Súťažiaci sa snažili porozprávať o vylosovanej téme čo najvýstižnejšie s využitím slov, o ktoré si rozšírili svoju slovnú zásobu na hodinách Konverzácie v slovenskom jazyku. Víťazi boli odmenení knižnými cenami a školskými potrebami. Ich umiestnenie bolo nasledovné:

5. – 6. ročník

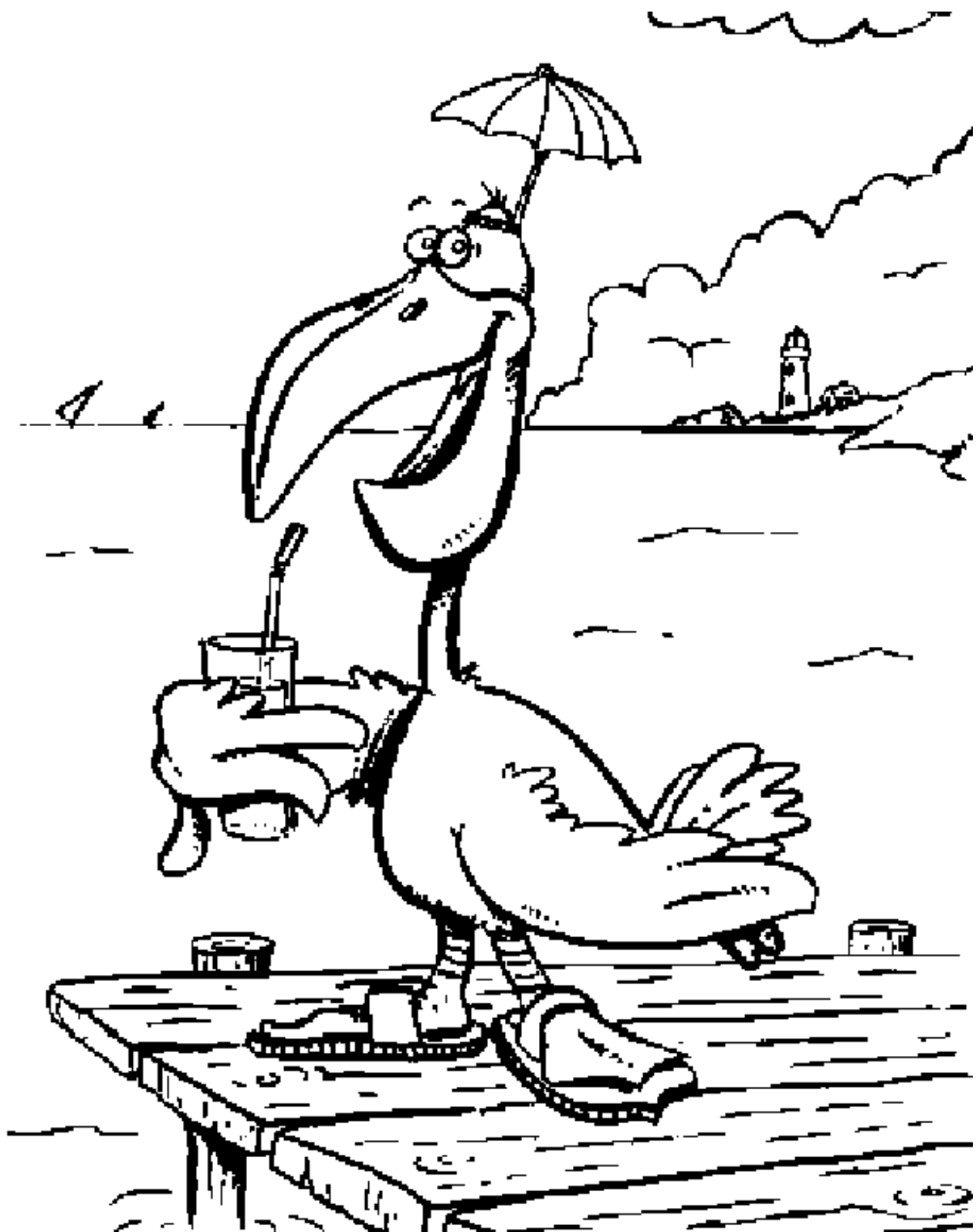
1. miesto: Regina Gyüreová, 6. C
2. miesto: Jennifer Mariňáková, 6. B
3. miesto: Viktória Siposová, 5. A

7. – 9. ročník

1. miesto: Bianka Királyová, 9. B
2. miesto: Angelika Rešková, 7. B
3. miesto: Norbert Majoroš, 8. A

Podakovanie patrí aj ostatným vyučujúcim slovenského jazyka, ktoré boli členkami poroty – Mgr. K. Bertovej, PaedDr. E. Gérešiovej a Mgr. B. Bakurovej.

Maľovanka

Technická úprava: Kristán Bók, Mgr. Mária Hriciková
Grafická úprava: Sebastián Gonda, Ali Czap, Gabriel Godzsák – 6. A
Redakčná úprava: Mgr. Mária Hriciková